

FÜGGELÉK

AZ 1982. ÉVI LÉNARD SÁNDOR DÍJ

A Lénard Sándor díjjal a Társaság, mint ismeretes, a latin irodalom köréből vett, meghatározott témát tárgyló választó dolgozatot jutalmaz. Legutóbb a Társaság vezetősége három témát tűzött ki: 1. Császárkori latin költészet. 2. Császárkori latin történetírás. 3. Latin patrisztika. Kifejezetten a díjra pályázó pályamű nem érkezett be, ezért a Társaság vezetősége úgy döntött, hogy a díjjal Hegyi Györgynek az akadémia egyetemes irodalomtörténet számára a császárkori római költészetéről írt munkáját jutalmazza, melyben a szerző a költői szövegek alapos ismerete alapján azok esztétikai értékeit újszerűen ragadja meg, s úgy ismerteti, hogy azok az olvasó számára is élménnyé legyenek.

AZ 1982. ÉVI MARÓT KÁROLY DÍJ

A komplex kutatói módszerrel megírt dolgozatra adott Marót Károly díjat ebben az évben a Társaság vezetősége Hegyi Doloresnek ítélte oda, Az iónok Kiszáziában című, Budapesten 1981-ben megjelent könyvéért, melyben régészeti, nyelvészeti, gazdaság-, társadalom- és politika-történeti forrásanyag alapján foglalja össze Iónia történetét a bronzkortól a makedón hódításig.

AZ 1982. ÉVI RÉVAY DÍJ

A kritikusai tevékenységért járó Révay díjat ebben az évben a Társaság vezetősége Lőrincz Barnabásnak ítélte oda, a Die römischen Inschriften Ungarns II. és III. kötetéről írt, az Antik Tanulmányok 1982. évi 1. számában megjelent bírálatáért.

AZ 1982. ÉVI ÁBEL JENŐ EMLÉKÉREM

Az Ókortudományi Társaság 1982. évi közgyűlése az Ábel Jenő Emlékéremet Czeglédy Károly egyetemi tanárnak, a nyelvtudományok doktorának, az ELTE Bölcsészeti Karán a Sémí Filológia tanszékvezető professzorának ítélte oda.

Czeglédy Károly személyében olyan tudóst tüntetett ki az Ókortudományi Társaság, akinek több mint négy évtizedes tudományos munkássága önmagában is példát nyújt az ókor és az ókori s koraközépkori kelet együttes kutatásának kiemelkedő fontosságára és egyszerű lehetőségeire. Czeglédy Károly tudós képzettségét s a klasszikus és a sémi nyelvek széleskörű ismeretét Hollandia, Anglia, Ausztria legjobb tudományos központjaiban szerezte. Óhéber, akkád és ugariti összehasonlító nyelvészeti kutatásai tették lehetővé számára, hogy az ugariti nyelv megfejtésének egyik fontos zárókövét már «A zöngés veláris spiráns az ugariti sémi feliratokban» c. doktori értekezésében (Bp. 1940) megtalálja. Ugyanakkor a bibliakritika és az antik vallástörténet mesterének is mutatkozott a Genesis hellénisztikus kori szerkesztéséről írott munkájában, amelynek a messzianisztikus ideák elemzése kapcsán a klasszika-filológia számára is van fontos mondani- valója.

Kivételesen széleskörű nyelvismerete, amely a modern, a klasszikus és a sémi nyelveken kívül az örményt, a közép- és újperzsát és a kínait is magába foglalja, lehetővé tette számára, hogy az ókori és középkori Közép- és Belső-Ázsia történetének, történeti földrajzának és az antik világgal s Bizánccal való történeti kapcsolatainak kutatása terén nemzetközi tudományos összehasonlításban is kiemelkedő eredményeket érjen el. E kutatásaiban olyan interdiszciplináris módszert alakított ki, amely a különböző, görög, latin, arab, perzsa, szír, örmény, grúz, kínai és tibeti források adatait szembesítve jutott korábban nem is sejtett fontos eredményekre. Kitérő példáit mutatják ennek a kaukázusi hunokról és avarokról, Bahrárn Cöbínról, a Rézvárról vagy a későókori Közép-Ázsia történeti földrajzáról az Antik Tanulmányokban közzétett tanulmányai, amelyek egyben az ókortudomány és a keletkutatás szerves összefüggésének is ragyogó tanúbizonyságai.

Sokoldalú filológiai és történeti munkásságából az ókori és koraközépkori Közép-Ázsiának új történeti földrajzi képe bontakozott ki s a népvándorlás egész folyamata az alánoktól a hunokon és avarokon keresztül a kazárokig új megvilágításba került a Római Birodalom és a Bizánci Császárság története szempontjából. E kutatásainak foglata

«Nomád népek vándorlása Napkelettől Napnyugatig» c. monográfiája (Bp. 1969). Az antik és a közel-keleti vallás- és művelődéstörténet komplex kutatásában elért nagyszerű tudományos eredményei, mint a szír Nagy Sándor-legenda elemzése, Mār Grigor és Mār Aba szír martyrologiumai és Pseudo-Zacharias rhetor középperzsa eredetijének kimutatása vagy a Rézvár és a középperzsa apokaliptikus irodalom összefüggéseinek felfedezése és megvilágítása mindig módszertani mintaképek fognak maradni.

Az 1982. évi Abel Jenő Emlékérem odaítélése Czeglédy Károlynak az Ókortudományi Társaság nagyrabecsülését és elismerését fejezi ki ezért az ókortudományt és a keletkutatást egyaránt gazdagító tudományos munkásságáért.

HARMATTA JÁNOS